

Riziko, podnikateľské riziko

Charakteristika rizika v bežnom živote

Riziko v bežnom živote je spojené s pocitom neistoty, je bežnou súčasťou života, neraz je toto riziko prospešné a obohacuje človeka.

Podnikateľské riziko

Riziko v podnikateľskej činnosti súvisí so zavedením novej technológie do podnikania alebo s plnením podnikateľského zámeru, toto riziko je spojené s nádejou na dosiahnutie veľmi dobrých výsledkov v podnikaní.

Riziko je odchýlka medzi skutočnou a očakávanou stratou.

Príklad

Plánované tržby v podniku boli v decembri 2020 vo výške 300 000 eur. Skutočná strata tržieb bola vo výške 10 000 eur, podnik očakával stratu tržieb vo výške 5000 eur. Odchýlka medzi skutočnou a očakávanou stratou bola vo výške 5000 eur.

Klasifikácia rizika

Výrobné riziko je spojené s nasledujúcim rizikom

- otlmenia výrobného procesu- riziko, že sa bude vyrábať menej výrobkov prípadne sa bude poskytovať menej služieb.
- zastaranosti výrobného procesu- vykonávanie tých výrobných procesov, ktoré sa v iných podnikoch už nepoužívajú pre svoju pomalosť
- zníženia produktivity práce u zamestnancov bude nízka- zamestnanci budú vyrábať prípadne poskytovať menej výrobkov a služieb za ten istý čas.
- zníženia motivácie práce u zamestnancov bude nízka- zamestnanci prestanú mať radi prácu, ktorú robia aj keď ju predtým mali radi

Technologické riziko je spojené, že daný podnik môže mať technológie, ktoré sú pomalé a zastarane v porovnaní s konkurenčnými podnikmi.

Ekonomické rizika

- sú spojené s vysokými nákladmi na produkciu
- s pohybom kurzov na valutovom a devízovom trhu
- riziko zvýšenia inflácie
- riziko návratnosti pohľadávok- riziko, že nám odberatelia nebudú chcieť zaplatiť

Nesystémové jedinečné riziká sú spojené s rizikami, ktoré sú špecifické pre daný podnik napr. pri lyžiarskych strediskách riziko, že bude nedostatok snehu, pri exteriérových plavárňach riziko, že bude nedostatok slnečných dní.

Systémové riziká: systémové riziká sú opakom nesystémových rizík a majú dopad na širší okruh podnikov a odvetví. Takými príkladmi systémových rizík je aktuálna politická a ekonomická situácia v danej krajine

Neovplyvniteľné riziká sú riziká, ktoré sa nedajú ovplyvniť a podnik sa musí tým rizikám prispôbiť napr. dopyt počas krízy.

Ovplyvniteľné rizika sú riziká, ktoré sa dajú ovplyvniť, medzi tieto riziká patria horšie nastavenie organizačnej štruktúry, horší výrobný proces, horšie mzdové a pracovné podmienky, horšie nastavenie marketingového mixu oproti konkurenčným podnikom.

Trhové rizika sú riziká, ktoré súvisia so zmenou preferencií u spotrebiteľov a možným posilnením konkurencie

Sociálne a politické riziká sú to rizika, ktoré sú spôsobené pôsobením verejnej moci na ekonomickú a sociálnu oblasť, napr. pôsobenie daných štátov v čase Korona krízy

Finančné riziká idú ruka v ruke s ekonomickými rizikami, napr. medzi finančné riziko patrí zmena úrokových mier

Diverzifikácia

Diverzifikácia sa delí na horizontálna a vertikálnu

Horizontálna diverzifikácia je rozširovanie výrobného programu o výroby rôznej povahy.

Vertikálna diverzifikácia je rozširovanie výrobného programu o technologický nadväzujúce výroby.

Flexibilita v preklade znamená pružnosť a je to schopnosť podniku ako reaguje na zmeny cien, dopytu a na ceny vstupov.

Transfér rizika: znamená presunutie rizika na iné podnikateľské subjekty napr. na dodávateľa, odberateľa

Poistenie je špecifický druh transféru, pri ktorom negatívne dôsledky rizík v budúcnosti sa vykonávajú na základe poisťnej zmluvy